بسم الله الرحمن الرحیم

اَلْفِهرِسُ

اَلدَّرسُ الأوَّلُ	ذاكَ هُوَ اللهُ	۴
	اَلْمُعجَم	۵
	حِوار – اَلتَّعارُف	۶
	إعلَموا - صِيَغُ الْأفعالِ	۷
	اَلتَّمارين	۱۴
	اَلْبَحثُ الْعِلميُّ	۱۶
اَلدَّرسُ الثّاني	اَلْمَواعِظُ الْعَدَديَّةُ	۱۷
	اَلْمُعجَم	۱۸
	حَولَ النَّصِّ	۱۸
	إعلَموا - اَلْأعدادُ مِنْ واحِدٍ إلىٰ مِئةٍ	۱۹
	حِوار – في مَطارِ النَّجَفِ	۲۰
	اَلتَّمارين	۲۱
	أنوارُ الْقُرآنِ	۲۴
اَلدَّرسُ الثّالِثُ	مَطَرُ السَّمَكِ	۲۵
	اَلْمُعجَم	۲۷
	حَولَ النَّصِّ	۲۷
	إعلَموا - أَشكالُ الْأفعالِ(۱)	۲۸
	حِوار – في قِسمِ الْجَوازات	۳۳
	اَلتَّمارين	۳۴
	أنوارُ الْقُرآنِ	۳۷
	اَلْبَحثُ الْعِلميُّ	۳۷
اَلدَّرسُ الرّابِعُ	اَلتَّعايُشُ السِّلميُّ	۳۸
	اَلْمُعجَم	۴۰
	حَولَ النَّصِّ	۴۰
	إعْلَموا - أَشكالُ الْأفعالِ(۲)	۴۱
	حِوار – فِي صالَةِ التَّفتيشِ	۴۵
	اَلتَّمارين	۴۸
	أنوارُ الْقُرآنِ	۵۱
	اَلبَحثُ العِلميُّ	۵۱

DaneshSad
دانش صد

شماره درس	موضوع	شماره صفحه
اَلدَّرسُ الْخامِسُ	هذا خَلْقُ اللّهِ	۵۲
	اَلْمُعجَم	۵۳
	حَولَ النَّصِّ	۵۴
	إعْلَموا - اَلْجُمْلَةُ الْفِعليَّةُ وَ الاِسميّةُ	۵۴
	حِوار - مَعَ سائِقِ سَيّارَةِ الأُجرَةِ	۶۰
	اَلتَّمارين	۶۱
	أنوارُ الْقُرآنِ	۶۴
	اَلْبَحثُ الْعِلْميُّ	۶۵
اَلدَّرسُ السّادِسُ	ذو الْقَرنَيْنِ	۶۶
	اَلْمُعجَم	۶۷
	حَولَ النَّصِّ	۶۸
	إعلَموا - اَلْفِعلُ الْمَجهولُ	۶۸
	حِوار - مَعَ مَسؤولِ اسْتِقبالِ الْفُندُقِ	۷۱
	اَلتَّمارين	۷۲
	أنوارُ الْقُرآنِ	۷۴
	اَلْبَحثُ الْعِلْميُّ	۷۵
اَلدَّرسُ السّابِعُ	يا مَن في الْبِحارِ عَجائِبُهُ	۷۶
	اَلْمُعجَم	۷۸
	حَولَ النَّصِّ	۷۸
	إعلَموا - اَلْجارُّ وَ الْمَجرورُ وَ نونُ الْوِقايةِ	۷۹
	حِوار - مَعَ مُشرِفِ خَدَماتِ الْفُندُقِ	۸۲
	اَلتَّمارين	۸۳
	أنوارُ الْقُرآنِ	۸۶
	اَلْبَحثُ الْعِلْميُّ	۸۷
اَلدَّرسُ الثّامِنُ	صِناعَةُ التَّلميعِ في الأَدَبِ الْفارِسِيِّ	۸۸
	اَلْمُعجَم	۹۰
	حَولَ النَّصِّ	۹۰
	إعْلَموا - اِسمُ الْفاعِلِ وَ اسْمُ الْمَفعولِ وَ اسْمُ الْمُبالَغَةِ	۹۱
	حِوار - شِراءُ شَريحَةِ الْهاتِفِ الْجَوّالِ	۹۶
	اَلتَّمارين	۹۷
	أنوارُ الْقُرآنِ	۱۰۰

DaneshSad
دانش صد

اَلدَّرسُ الْأَوَّلُ برگرد

﴿اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذي خَلَقَ السَّماواتِ وَ الْأَرْضَ وَ جَعَلَ[1] الظُّلُماتِ وَ النّورَ﴾ الأنعام: ۱
ستایش از آنِ خدایی است که آسمان‌ها و زمین را آفرید و تاریکی‌ها و روشنایی را بنهاد.

اَلدَّرْسُ الْاَوَّلُ (درس اول)
ذاكَ هُوَ اللّٰهُ آن همان خداست.

أُنْظُرْ لِتِلْكَ الشَّجَرَه ذاتِ الْغُصونِ النَّضِرَه[2]
به آن درختِ دارای شاخه های تر و تازه بنگر.

كَيفَ نَمَتْ مِنْ حَبَّةٍ وَ كَيفَ صارَتْ شَجَرَه
چگونه از دانه‌ای روییده و درختی شده است؟

فَابْحَثْ وَ قُلْ مَنْ ذَا الَّذي يُخْرِجُ مِنهَا الثَّمَرَه
پس جستجو کن وبگو کیست آنکه میوه را از آن بیرون می‌آورد؟

وَ انْظُرْ إِلَى الشَّمسِ الَّتي جَذوَتُها مُسْتَعِرَه
وبه خورشیدی که پاره آتش آن فروزان است بنگر.

فيها ضياءٌ وَ بِها حَرارَةٌ مُنتَشِرَه
در آن روشنایی هست و به کمک آن گرمای پراکنده هست.

مَنْ ذَا الَّذي أَوْجَدَها في الْجَوِّ مِثلَ الشَّرَرَه
این کیست که آن را در فضا همچو پارهٔ آتش پدید آورد؟

ذاكَ هوَ اللّٰهُ الَّذي أنعُمُهُ مُنهَمِرَه
آن همان خدایی است که نعمت‌هایش ریزان است.

---

[1] جعل در «**جَعَلَ الظُّلُماتِ**»به معنای «ساخت، خلق کرد» مکمل«خلق» است. به تعبیر دیگر «جعل» در همان بدو خلق و آفرینش، علت وجودی هر چیزی است. / در معنای ایجاد شیء برای همین یک مفعولی است.
قاموس قرآن.ج۲: جعل به معنای «قرار داد» در مرتبه تالی وجود و حالتی بعد از وجود است و نیز ربط دو موجود به کار رفته است؛ مثلا در ﴿**و لو شاء ربُّك لجعل النّاسَ أمّةً واحِدةً ...**﴾ هود:۱۱۸ **اگر پروردگارت می‌خواست همهٔ مردم را به اجبار امت واحدی بدون هیچ اختلاف قرار می‌داد.** خلاصه «جعل» در این آیه قرار داد معنا نمی دهد.
استعمال «جعل» برای آن است که ظلمات و نور در مقام دوّم و همچون سایه نسبت به ذی سایه است و خلقت آسمان‌ها و زمین و ایجاد آفتاب و ماه و غیره، به‌وجود آمدن ظلمت و نور را لازم گرفته است لذا در السمٰوات و الأرض «خلق» و در الظلمات و النور «جعل» آورده است.منبع: قرشی نبایی، علی اکبر، قاموس قرآن، برگرفته از مقاله «جعل»، ج، ص۳۸

[2] **الشّاعِرُ** :مَعروفٌ الرّصافيُّ، شاعِرٌ عِراقيٌّ مِن أَبٍ كُرديٍّ النَّسَبِ وَ أُمٍّ تُركَمانيَّةٍ، لَهُ آثارٌ كَثيرَةٌ في النَّثرِ وَ الشِّعرِ.

DaneshSad دانش صد

ذو حِكمَةٍ بالِغَةٍ وَ قُدرَةٍ مُقتَدِرَه

دارای دانشی (حکمتی) کامل و نیرویی توانا است.

انْظُرْ إِلَى اللَّيلِ فَمَنْ أَوْجَدَ فيهِ قَمَرَه

به شب بنگر؛ پس چه کسی ماه (ماهش) را در آن پدید آورده است؟

وَ زانَهُ بِأَنْجُمٍ كَالدُّرَرِ الْمُنتَشِرَه

و آن را با ستارگانی مانند مرواریدهای پراکنده آراست؟ (زینت داد)

وَ انْظُرْ إِلَى الْغَيمِ فَمَنْ أَنزَلَ مِنْهُ مَطَرَه

وبه ابر بنگر؛ پس چه کسی بارانش را از آن فرو فرستاد (نازل کرد)؟

✿ اَلْمُعجَم[۳] ✿ برگرد

أَنْجُم: ستارگان «مفرد: نَجْم»	**ذات:** دارای	**قُلْ:** بگو
أنزَلَ: نازل کرد	**ذاكَ:** آن	**مُسْتَعِرَة:** فروزان
أنعُم: نعمت‌ها «مفرد: نِعْمَة»	**ذو:** دارای	**مُنْهَمِرَة:** ریزان
أوْجَدَ: پدید آورد	**زانَ:** زینت داد	**نَضِرَة:** تر و تازه
بالِغ: کامل	**شَرَرَة:** اخگر (پارهٔ آتش)	**نَمَتْ:** رشد کرد «مؤنثِ نَما»
جَذوَة: پارهٔ آتش	**ضَياء:** روشنایی[٤]	**يُخْرِجُ:** در می‌آوَرَد
دُرَر: مرواریدها «مفرد: درّ»	**غُصون:** شاخه‌ها «مفرد: غُصْن»	
ذا: این ← هذا	**غَيْم:** ابر[٥]	
« مَنْ ذا: این کیست؟ »		

[۳] **اَلْمُعجَم:** واژه‌نامه
[٤] **ضَياء:** روشنایی= نور (ضياء #ظلام)
[٥] **غَيْم** = سحاب: ابر / **غيوم** = سُحُب: ابرها

DaneshSad دانش صد

❐ در گروه‌های دو نفره، شبیه گفت‌وگوی زیر را اجرا کنید.

حِوارٌ برگرد

اَلتَّعارُفُ فِي مَطارِ النَّجَفِ الْأَشْرَفِ

آشنایی با یکدیگر در فرودگاه نجف اشرف

◆ زائِرٌ مَرقَدِ أمیرِ الْمُؤمِنینَ عَلِيٍّ عليه‌السلام زائر مرقد امیر مومنان علی عليه‌السلام	◆ أَحَدُ الْمُوَظَّفینَ فِي قاعَةِ الْمَطارِ یکی از کارمندان در سالن فرودگاه

◆ السَّلامُ عَلَیکُمْ . سلام علیکم	◆ عَلَیکُمُ السَّلامُ وَ رَحمَةُ اللّٰهِ وَ بَرَکاتُهُ سلام و رحمت خداوند و برکاتش بر شما
◆ صَباحَ الْخَیرِ یا أَخي. صبح به خیر برادرم.	◆ صَباحَ النّورِ وَ السُّرورِ. صبح به خیر. (صبح به روشنایی و شادی)
◆ کَیْفَ حالُكَ؟ حالت چطور است؟	◆ أنا بِخَیْرٍ، وَ کَیْفَ أَنْتَ؟ من خوبم، و تو چطوری؟
◆ بِخَیْرٍ وَ الْحَمدُ لِلّٰهِ. خوبم، خدا را شکر.	◆ عَفواً، مِنْ أَینَ أَنتَ؟ ببخشید، اهل کجایی؟
◆ أنا مِنَ الْجُمهوریَّةِ الْإسلامیَّةِ الْإیرانیَّةِ. من از جمهوری اسلامی ایرانم.	◆ مَا اسْمُكَ الْکَریمُ؟ اسم شریفت چیست؟
◆ إسمي حُسَیْنٌ وَ مَا اسْمُكَ الْکَریمُ؟ اسم من حسین است و اسم شریف تو چیست؟	◆ اِسْمي عَبْدُ الرَّحمانِ. اسم من عبد الرحمان است.
◆ هَلْ سافَرْتَ إلىٰ إیرانَ حَتَّى الْآنَ؟ آیا تا کنون به ایران مسافرت کردی؟	◆ لا، مَعَ الْأَسَفِ. لٰکِنّي أُحِبُّ أَنْ أُسافِرَ. نه، متأسفانه. ولی من دوست دارم که سفر کنم.
◆ إنْ شاءَ اللّٰهُ تُسافِرُ إلىٰ إیرانَ! اگه خدا بخواهد به ایران سفر می‌کنی؟	◆ إنْ شاءَ اللّٰهُ؛ إلَى اللِّقاءِ؛ مَعَ السَّلامَةِ. اگه خدا بخواهد؛ به امید دیدار؛ به سلامت.
◆ فِي أَمانِ اللّٰهِ. خداحافظ. (در امان خدا)	◆ فِي أَمانِ اللّٰهِ وَ حَفظِهِ، یا حَبیبي. خداحافظ(در امان خدا و حفظ او)، ای دوست من.

۱- **تَعارُف:** آشنایی ۲- **قاعَة:** سالن ۳- **مَطار:** فرودگاه ۴- **أَنْ أُسافِرَ:** که سفر کنم

۵- بیشتر بدانیم مناسب دبیر← هرگاه فعل شرط ماضی(لفظی یا معادل) باشد و جواب شرط مضارع، جزم مضارع یا رفع آن هر دو جایز است. إنْ شاءَ (ماضی)اللّٰهُ تُسافِرُ یا تُسافِرْ/ إنْ لَمْ تزرْنـي(معادل ماضی) أغْضَبُ یا أغضَبْ (رجوع به مبادئ العربیّة، ش۳۰۷،ص۱۷٦)

DaneshSad دانش صد

☼برای مطالعه در خانه☼

اِعلَموا برگرد

صِيَغُ الْأفعالِ

با نام گذاری صیغه‌های(ساخت‌های) فعل‌ها در دستور زبان عربی آشنا شوید.

نام صیغه[۶] (ساخت) به فارسی و عربی		ضمیر		ماضی	مضارع	امر	نهی
اوّل شخص مفرد	متکلّم وحده	من	أنا	فَعَلْتُ	أَفْعَلُ		
دوم شخص مفرد	مفرد مذکّر مخاطب	تو	أنتَ	فَعَلْتَ	تَفْعَلُ	اِفْعَلْ	لا تَفعَلْ
	مفرد مؤنّث مخاطب		أنتِ	فَعَلْتِ	تَفْعَلينَ	اِفْعَلي	لا تَفعَلي
سوم شخص مفرد	مفرد مذکّر غایب	او	هُوَ	فَعَلَ	يَفْعَلُ		
	مفرد مؤنّث غایب		هِيَ	فَعَلَتْ	تَفْعَلُ		
اوّل شخص جمع	متکلّم مع الغیر	ما	نَحنُ	فَعَلْنا	نَفْعَلُ		
دوم شخص جمع	جمع مذکّر مخاطب	شما	أنتُم	فَعَلْتُم	تَفْعَلونَ	اِفْعَلوا	لا تَفعَلوا
	جمع مؤنّث مخاطب		أَنتُنَّ	فَعَلْتُنَّ	تَفْعَلْنَ	اِفْعَلْنَ	لا تَفعَلْنَ
	مثنّای مذکّر مخاطب		أنتُما	فَعَلْتُما	تَفْعَلانِ	اِفْعَلا	لا تَفعَلا
	مثنّای مؤنّث مخاطب		أنتُما	فَعَلْتُما	تَفْعَلانِ	اِفْعَلا	لا تَفعَلا
سوم شخص جمع	جمع مذکّر غایب	ایشان	هُم	فَعَلوا	يَفْعَلونَ		
	جمع مؤنّث غایب		هُنَّ	فَعَلْنَ	يَفْعَلْنَ		
	مثنّای مذکّر غایب		هُما	فَعَلا	يَفْعَلانِ		
	مثنّای مؤنّث غایب		هُما	فَعَلَتا	تَفْعَلانِ		

[۶] ارزشیابی از نام صیغه به صورت اوّل شخص مفرد، مفرد مذکّر غایب یا للغائب از اهداف کتاب درسی نیست؛ لذا در امتحانات و کنکور از آن سؤال طرح نمی‌شود.

DaneshSad
دانش صد

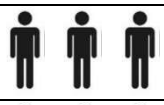
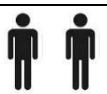
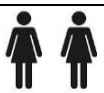
ترتيبُ الْأفعالِ وَ الضَّمائِرِ فِـي اللُّغَةِ الْعَرَبيَّةِ

	اَلصِّيغَة	اَلضَّميرُ الْمُنفَصِلُ	اَلضَّميرُ الْمُتَّصِلُ	اَلْفِعلُ الْماضي	الْفِعلُ الْمُضارِعُ	فِعلُ الْأَمرِ	فِعلُ النَّهي
١	اَلْمُفرَدُ الْمُذَكَّرُ الْغائِبُ	هُوَ	ـهُ	فَعَلَ	يَفْعَلُ		
٢	اَلْمُثَنَّى الْمُذَكَّرُ الْغائِبُ	هُما	ـهُما	فَعَلا	يَفْعَلانِ		
٣	اَلْجَمعُ الْمُذَكَّرُ الْغائِبُ	هُمْ	ـهُمْ	فَعَلوا	يَفْعَلونَ		
۴	اَلْمُفرَدُ الْمُؤَنَّثُ الْغائِبُ	هِيَ	ـها	فَعَلَتْ	تَفْعَلُ		
۵	اَلْمُثَنَّى الْمُؤَنَّثُ الْغائِبُ	هُما	ـهُما	فَعَلَتا	تَفْعَلانِ		
۶	اَلْجَمعُ الْمُؤَنَّثُ الْغائِبُ	هُنَّ	ـهُنَّ	فَعَلْنَ	يَفْعَلْنَ		
٧	اَلْمُفرَدُ الْمُذَكَّرُ الْمُخاطَبُ	أنتَ	ـكَ	فَعَلْتَ	تَفْعَلُ	اِفْعَلْ	لا تَفعَلْ
٨	اَلْمُثَنَّى الْمُذَكَّرُ الْمُخاطَبُ	أنتُما	ـكُما	فَعَلْتُما	تَفْعَلانِ	اِفْعَلا	لا تَفعَلا
٩	اَلْجَمعُ الْمُذَكَّرُ الْمُخاطَبُ	أنتُم	ـكُمْ	فَعَلْتُم	تَفْعَلونَ	اِفْعَلوا	لا تَفعَلوا
١٠	اَلْمُفرَدُ الْمُؤَنَّثُ الْمُخاطَبُ	أنتِ	ـكِ	فَعَلْتِ	تَفْعَلينَ	اِفْعَلي	لا تَفعَلي
١١	اَلْمُثَنَّى الْمُؤَنَّثُ الْمُخاطَبُ	أنتُما	ـكُما	فَعَلْتُما	تَفْعَلانِ	اِفْعَلا	لا تَفعَلا
١٢	اَلْجَمعُ الْمُؤَنَّثُ الْمُخاطَبُ	أَنتُنَّ	ـكُنَّ	فَعَلْتُنَّ	تَفْعَلْنَ	اِفْعَلْنَ	لا تَفعَلْنَ
١٣	اَلْمُتَكَلِّمُ وَحْدَهُ	أنا	ـي	فَعَلْتُ	أَفْعَلُ		
١۴	اَلْمُتَكَلِّمُ مَعَ الْغَيرِ	نَحنُ	ـنا	فَعَلْنا	نَفْعَلُ		

DaneshSad
دانش صد

إعلَموا برگرد

اَلضَّمائِر

ضمیر منفصل			ضمیر متّصل		مثال	
من		أنا	ـَم، ـِ من	ـي	أنا و أُسرَتـي	من و خانواده‌ام
تو		أنتَ	ـَت، ـِ تو	ـكَ	أنتَ وَ صَديقُكَ	تو و دوستت
		أنتِ		ـكِ	أنتِ وَ صَديقَتُكِ	
او		هُوَ	ـَش، ـِ او	ـهُ	هُوَ وَ زَميلُهُ	او و هم کلاسی‌اش
		هِيَ		ـها	هِيَ وَ زميلَتُها	
ما		نَحنُ	ـَمان، ـِ ما	ـنا	نَحنُ وَ مَدرَستُنا	ما و مدرسه‌مان
شما		أنتُم	ـَتان، ـِ شما	ـكُم	أنتُم وَ أصدِقاؤُكُم	شما و دوستانتان
		أَنتُنَّ		ـكُنّ	أنتُنَّ وَ صَدقاتُكُنَّ	
		أنتُما		ـكُما	أنتُما وَ صَديقاكُما	
		أنتُما		ـكُما	أنتُما وَ صَديقَتاكُما	
ایشان		هُم	ـَشان، ـِ ایشان	ـهُم	هُم وَ زُمَلاؤُهُم	ایشان و هم‌کلاسی‌هایشان
		هُنَّ		ـهُنّ	هُنَّ وَ زُميلاتُهُنَّ	
		هُما		ـهُما	هُما وَ زَميلاهُما	
		هُما		ـهُما	هُما وَ زَميلَتاهُما	

DaneshSad دانش صد

مَعنَی الْأفعالِ

نام صیغه (ساخت) به فارسی	ماضی		مضارع		امر		نهی	
اوّل شخص مفرد	انجام دادم	فَعَلْتُ	انجام می‌دهم	أَفْعَلُ				
دوم شخص مفرد	انجام دادی	فَعَلْتَ	انجام می‌دهی	تَفْعَلُ	انجام بده	اِفْعَلْ	انجام نده	لا تَفعَلْ
		فَعَلْتِ		تَفْعَلينَ		اِفْعَلي		لا تَفعَلي
سوم شخص مفرد	انجام داد	فَعَلَ	انجام می‌دهد	يَفْعَلُ				
		فَعَلَتْ		تَفْعَلُ				
اوّل شخص جمع	انجام دادیم	فَعَلْنا	انجام می‌دهیم	نَفْعَلُ				
دوم شخص جمع	انجام دادید	فَعَلْتُم	انجام می‌دهید	تَفْعَلونَ	انجام بدهید	اِفْعَلوا	انجام ندهید	لا تَفعَلوا
		فَعَلْتُنَّ		تَفْعَلْنَ		اِفْعَلْنَ		لا تَفعَلْنَ
		فَعَلْتُما		تَفْعَلانِ		اِفْعَلا		لا تَفعَلا
		فَعَلْتُما		تَفْعَلانِ		اِفْعَلا		لا تَفعَلا
سوم شخص جمع	انجام دادند	فَعَلوا	انجام می‌دهند	يَفْعَلونَ				
		فَعَلْنَ		يَفْعَلْنَ				
		فَعَلا		يَفْعَلانِ				
		فَعَلَتا		تَفْعَلانِ				

DaneshSad
دانش صد

هرگاه بعد از اسم اشاره، اسم دارای ال نباشد:
اسم اشاره، به شکلی که دیده می شود معنا می کنیم.

و اسم بعد از آن، در نقش خبر

هذا فلّاحٌ. این کشاورز است.

هؤلاء فلّاحون: اینان کشاورزند.

هرگاه بعد از اسم اشاره، اسم دارای ال بیاید:
اسم اشاره را به صورت مفرد (این یا آن) ترجمه می کنیم.
اسم بعد از اشاره را مشار الیه یا تابع می گوییم.

اسم اشاره[1]

این کشاورز (مذکّر)		هٰذَا الْفَلّاحُ
این کشاورز (مؤنث)		هٰذِهِ الْفَلّاحةُ
این کشاورزان (جمع مذکّر)		هٰؤُلاءِ الْفَلّاحونَ هٰؤُلاءِ الْفَلّاحينَ
این کشاورزان (جمع مؤنّث)		هٰؤُلاءِ الْفَلّاحاتُ
این کشاورزان (مثنای مذکّر)		هٰذانِ الْفَلّاحانِ هٰذَينِ الْفَلّاحَينِ
این کشاورزان (مثنای مؤنّث)		هاتانِ الْفَلّاحَتانِ هاتَينِ الْفَلّاحَتَينِ

۱- اسم اشارهٔ دور برای «مفرد مذکّر :ذٰلِكَ» و برای «مفرد مؤنّث :تِلْكَ» به معنای «آن» است.
اسم اشارهٔ دور برای «جمع مذکّر» و «جمع مؤنّث» به صورتِ مشترک «أُولٰئِكَ» است.

DaneshSad
دانش صد

#بیشتر بدانیم

◯ تلك الغصون النضره

● من ذا ألذي أوجدها في الجو مثل الشرره

◍ ذاك هو اللّه الذى أنعمه منهمره

درزبان فارسی برای اشاره کردن به اشخاص و اشیاء از کلمات:
این (برای نزدیک) و آن (برای دور) استفاده می کنیم:
این دانش آموز است. آن معلم است.
این تخته است. آن کتاب است.

- اسم اشاره در زبان عربی:
ذا همان " هذا "بوده به معنی(=این) که حرف" هاء" برای تنبیه به کار می‌رود.
و برای اینکه به دور دلالت کند، حرف ""کاف را برای آن بکار می‌برند." ذاك؛ "
و دورتر" حرف لام "رو هم اضافه می کنند، میشود: ذلك

۱)اسم اشاره به نزدیک:
مفرد مذکر:هذا مفرد مؤنث: « هذهِ»
مثنی مذکر: هذانِ ، هَذَينِ مثنی مؤنث: «هاتانِ ، هاتينِ »
جمع:«مذکر و مؤنث» هؤلاء
هؤلاء الشباب، هؤلاء التلميذات
۲)اسم اشاره به دور
مفرد مذکر: ذلِكَ مفرد مؤنث: تلكَ
مثنی مذکر: ذانِكَ ،ذَينِكَ مثنی مؤنث: تَانِكَ ، تَينِكَ
جمع: «مذکر و مؤنث» اولئكَ

چند لفظ از اسماء اشاره به مکان اختصاص دارد:
هُنا: برای اشاره به نزدیک« اینجا» هُناكَ : برای اشاره به مکان متوسط. هُنالِكَ و ثَمَّ: برای اشاره به مکان دور

●ترجمه اسم اشاره:
اگر بعد از اسم اشاره اسم داراي(ال)بیاید، لازم است اسم اشاره را به صورت مفرد (این) و (آن) ترجمه کرد. و برعکس اگر اسم بعد از آنها نکره (بدون ال)باشد اسم اشاره طبق صیغه‌ي خود؛ و مشارٌاليه به صورت مفرد ترجمه مي‌شود.

هذا المُعَلِّمُ حاذِقٌ: این معلّم، ماهر است. | هذا مُعَلِّمٌ حاذِقٌ: این معلّم، ماهر است.
هذانِ المُعَلِّمانِ حاذِقانِ: این معلّمان، ماهر هستند. | هذانِ المُعَلِّمانِ حاذِقانِ: این معلّمان، ماهر هستند.
هؤلاءِ الْمُعَلِّمُونَ حَاذِقُونَ: این معلّمان، ماهر هستند.

تذکر: برای جمع غیر عاقل از اسم اشاره مفرد مؤنث استفاده می کنیم.

تلكَ(هذهِ) الغصون النضرة : آن (این)شاخه‌های تر و تازه | تلكَ(هذهِ) غصون نضرة : آنها (اینها)شاخه‌های تر و تازه هستند.
تلكَ (هذهِ) الآيات: آن (این) آيات | تلكَ (هذهِ) آيات للناس: آنها (اینها) نشانه‌هایی برای مردم هستند.

DaneshSad
دانش صد

به ترجمه ی عبارات زیر توجه کنید:
هؤلاءِ طلابٌ: اینها ، دانش آموز هستند.
هؤلاءِ طلابٌ مجتهدون: اینها، دانش‌آموزانِ کوشایی هستند.
هؤلاءِ الطلابُ مجتهدون: این دانش‌آموزان، کوشا هستند.

هٰذهِ شَجرةٌ: این، درخت است.
هٰذهِ شَجرةٌ باسِقَةٌ: این، درختی بلند است.
هٰذهِ الشَّجرةُ باسِقَةٌ: این درخت، بلند است.

هٰذهِ أشجار: اینها، درخت هستند.
هٰذهِ أشجار باسِقَةٌ: اینها، درختانی بلند هستند.
هٰذهِ الْأشجار باسِقَةٌ: این درختان، بلند هستند.

هٰذانِ معلِّمانِ: اینها، معلّم هستند.
هٰؤُلاءِ مُعَلِّمُونَ: اینها، معلّم هستند.
هٰؤلاءِ الْمعلِّمونَ يُكْرِمُونَنِي. این مردم مرا گرامي مي دارند.

نقش و اعراب
نکته: اگر اسم دارای «ال» بعد از اسم اشاره جامد باشد نقش تابع دارد و اگر مشتق باشد نقش صفت دارد:
هذا الرَّجُلُ : این مرد « الرَّجُلُ : تابع است»
رَبِّ إجعَل هذا البلدَ آمِنَاً : پروردگارا این سرزمین را امن قرار بده. « البلدَ : تابع است»
هذا الكَاتِبُ : این نویسنده « الكاتِبُ: صفت است»
و اگر اسم بعد از اسم اشاره نکره باشد نقش خبر دارد:
هذا كاتِبٌ : این نویسنده است « كاتِبٌ خبر و مرفوع»

اسم دارای ال بعد از اشاره را « مُشارٌ إلَيه » گویند.
تلك الغصون النضره
الغصون : مشار اليه

DaneshSad
دانش صد

اَلتَّمارين برگرد

● التَّمرينُ الْأَوَّلُ: تَرجِمْ[۷] هٰذِهِ الْجُمَلَ، وَاكْتُبْ نَوعَ الْأفعالِ.

أُكْتُبْ رِسالَتَكَ:	نامه ات را بنویس.	فعل امر	لا تَكْتُبْ عَلَى الْجِدارِ:	روی دیوار ننویس.	فعل نهی
أُكْتُبوا واجِباتِكُمْ:	تکالیفتان را بنویسید.	فعل امر	هُنَّ لا يَكْتُبْنَ بِسُرعَةٍ:	آن‌ها با سرعت نمی‌نویسند.	فعل مضارع منفی
سَأَكْتُبُ دَرسي.	درسم را خواهم نوشت.	فعل مستقبل	إنَّنا سَوفَ نَكْتُبُ أَبحاثاً:	ما پژوهش‌هایی خواهیم نوشت.	فعل مستقبل
ما كَتَبْتُمْ تَمارينَكُمْ:	تمرین‌هایتان را ننوشتید.	فعل ماضی منفی	كانوا يَكْتُبونَ بِدِقَّةٍ:	با دقّت می‌نوشتند.	معادل ماضی استمراری

● التَّمرينُ الثّاني: ضَعْ[۸] فِي الدّائِرَةِ الْعَدَدَ الْمُناسِبَ. «كَلِمَةٌ واحِدَةٌ زائِدَةٌ»

۱- اَلشَّرَرَةُ (اخگر)
۲- اَلشَّمْسُ (خورشید)
۳- اَلْقَمَرُ(ماه)
٤- اَلْأَنعُمُ (نعمت ها)
٥- اَلْغَيْمُ (ابر)
٦- اَلْفُستان(پیراهن)
۷- اَلدُّرَرُ (مرواریدها)

⑦ مِنَ الْأَحجارِ الْجَميلَةِ الْغالِيَةِ ذاتِ اللَّونِ الْأَبيَضِ.
(از سنگ‌های زیبا، گران‌قیمت و دارای رنگ سفید است.)

② جذوَتُها مُستَعِرَةٌ، فيها ضياءٌ وَ بِها حَرارَةٌ مُنتَشِرةٌ.
(آتشش فروزان است، درآن روشنایی است و به وسیلهٔ آن گرما پراکنده می شود.)

③ كوكَبٌ يَدورُ[۹] حَولَ الْأَرضِ؛ ضِياؤُهُ مِنَ الشَّمسِ.
(ستاره ای است که به دور زمین می چرخد ، روشنایی‌اش از خورشید است.)

⑤ بِخارٌ مُتَراكِمٌ فِي السَّماءِ يَنزِلُ مِنهُ الْمَطَرُ.
(بخاری فشرده و انبوه (جمع شده) در آسمان است که باران از آن می بارد.)

⑥ من الْمَلابِسِ النِّسائِيَّةِ ذاتِ الْأَلوانِ الْمُختَلِفَة.
(ازلباس های زنانه دارای رنگ‌های مختلف است.)

① قِطعَةٌ مُنفَصِلَةٌ عَنِ النّارِ الْمُستَعِرَةِ.
(پاره ای جداشده از آتشِ فروزان است.)

---

[۷] تَرجِمْ: ترجمه کن
[۸] ضَعْ: بگذار
[۹] يُدور: می‌چرخد

DaneshSad دانش صد

● التَّمرينُ الثّالِثُ: ضَعْ هٰذِهِ الْجُمَلَ وَ التَّراكيبَ في مَكانِهَا الْمُناسِبِ.

هٰؤلاء فائِزاتٌ /هٰذانِ الدَّليلانِ / تلكَ البَطّارِيَّةُ / أُولٰئِكَ الصّالِحونَ / هٰؤلاء الْأَصْدِقاءُ / هاتانِ زُجاجَتانِ

مفرد مؤنّث	مثنّى مذكّر	مثنّى مؤنّث
تلكَ البَطّارِيَّةُ	هٰذانِ الدَّليلانِ	هاتانِ زُجاجَتانِ
آن باطری،	این دو راهنما،	اینها، شیشه هستند.
جمع مذكّر سالم	**جمع مؤنّث سالم**	**جمع مكسّر**
أُولٰئِكَ الصّالِحونَ	هٰؤلاء فائِزاتٌ	هٰؤلاء الْأَصْدِقاءُ
آن نیکوکاران،	اینان، موفق هستند.	این دوستان،

● التَّمرينُ الرّابِعُ: أُكْتُبْ وَزنَ الْكَلِماتِ التّاليَةِ وَ حُروفَها الْأَصليَّةَ.

۱- نا صِر، مَنصور، أَنْصار : فاعِل ... مَفعول ... أَفعال ... ن ص ر

۲-صَبّار، صَبور، صابِر : فَعّال ... فَعُول ... فاعِل ... ص ب ر

● التَّمرينُ الْخامِسُ: ضَعِ الْمُتَرادِفاتِ وَ الْمُتَضادّاتِ في الْفَراغِ[۱۰] الْمُناسِبِ. = ≠

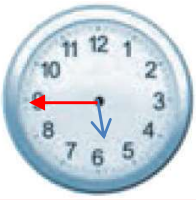
ضياء/ نامَ / ناجِح / مَسرور / قَريب / جَميل / نِهايَة / يَمين / غالِيَة / شِراء / مَسموح / مُجِدّ

رَخيصَة ≠ غالِيه ارزان ≠ گرانبها ، ارزشمند	**راسِب ≠ ناجح** مردود ≠ قبول	**يَسار ≠ يمين** چپ ≠ راست
بَيْع ≠ شِراء فروش ≠ خرید	**بِدايَة ≠ نِهاية** آغاز ≠ پایان	**بَعيد ≠ قريب** دور ≠ نزدیک
رَقَدَ = نام بستری شد، خوابید	**قَبيح ≠ جميل** زشت ≠ زیبا	**نور = ضياء** روشنایی، نور
حَزين ≠ مسرور اندوهگین ≠ شاد	**مُجتَهِد = مُجِدّ** کوشا ، تلاشگر	**مَمنوع ≠ مَسموح** غیرمجاز،منع شده ≠ مجاز، اجازه داده شده

● التَّمرينُ السّادِسُ: أُرْسُمْ عَقارِبَ السّاعاتِ.

اَلْخامِسَةُ وَ الرُّبْعُ

اَلثّامِنَةُ وَ النِّصْفُ

اَلسّادِسَةُ إِلّا رُبْعاً

[۱۰] **الْفَراغ**: جای خالی «جمع: الفَراغات»

DaneshSad دانش صد

اَلبَحثُ العِلمیُّ

برگرد

اِبْحَثْ فِي الْإِنترِنتِ أَوِ الْمَكتَبَةِ عَن نَصٍّ قَصيرٍ أَوْ جُمَلٍ بِاللُّغَةِ الْعَرَبيَّةِ حَوْلَ عَظَمَةِ مَخلوقاتِ اللّٰهِ، ثُمَّ تَرجِمْهُ إِلَى الْفارسيَّةِ مُسْتَعيناً[11] بِـمُعْجَمٍ عَرَبيٍّ – فارسيٍّ.

دراینترنت یاکتابخانه دنبال متنی کوتاه یاجملاتی به زبان عربی پیرامون عظمت مخلوقات بگردید، سپس آن را با استفاده از فرهنگ لغت عربی-فارسی به فارسی ترجمه کنید.

﴿وَ يَتَفَكَّرونَ فِي خَلْقِ السَّماواتِ وَ الْأَرضِ رَبَّنا ما خَلَقْتَ هٰذا باطِلاً﴾ آلُ عِمران: ١٩١

و در آفرینش آسمان‌ها و زمین می‌اندیشند؛ پروردگارا، این را بیهوده نیافریده‌ای.

جِبال كبيركوه في مَدينةِ بَدرة بِمُحافَظَةِ إيلام

رشته کوه کبیر کوه در شهر بدره در استان ایلام

خلق اللّه سبحانه و تعالى الكون وخلق الانسان ليعبد اللّه ويتفكّر في خلقه و كائناته.

خداوند پاك و منزه و بلندمرتبه هستی را خلق کرد و انسان را آفرید تا خداوند را عبادت کند و در آفرینش و هستی‌اش تفکر کند.

فلم يخلق أيّ شيء عبثا. من الأمور الّتي يجب التّفكر فيها ورؤية عظمة الخالق فيها: خلق البحار والمحيطات والأنهار والتّفكّر في خلق الجبال.

پس هیچ چیز را بیهوده نیافریده ا ـست و از جمله اموری که باید در آن تفکر کرد وعظمت آفریدگار را در آن دید: آفرینش دریاها و اقیانوس‌ها و رودها و اندیشیدن در آفرینش کوه‌هاست.

خلق البحار والمحيطات والأنهار والتّفكّر في خلق الجبال.

آفرینش دریاها و اقیانوس‌ها و رودها و اندیشیدن در آفرینش کوه‌هاست.

ومن أعظم الكون، التّفكر في اليوم الآخر،يوم الحساب.

و از بزرگترین اندیشه ها در هستی، تفکر در روز قیامت روز حساب است.

اللّهمّ ثبّتنا في اليوم العظيم.

خدایا ما را در این روز بزرگ ثابت قدم کن.

شاطِئُ كوشكُنار في مُحافَظَةِ هُرمُزجان ساحل کوشکنار در استان هرمزگان	عَينُ راميان في مُحافَظَةِ غُلِستان چشمه رامیان در استان گلستان	وادي دَلْفارْد في مُحافَظَةِ كِرمان دره دلفارد در استان کرمان
		

کوشکنار در غرب استان هرمزگان دارای ساحل شنی زیبا در کنار صخره های بزرگ است.

چشمه گل **رامیان** یا دالان بهشت از جاهای دیدنی در استان گلستان به شمار می رود و یکی از عمیق ترین چشمه آب سرد جهان است.

ییلاق **دلفارد** دارای آبشار دلفارد یا دره گلم دخترکش در ۴۷ کیلومتری شهر جیرفت دراستان کرمان یکی از جاذبه‌های طبیعی و مراکز دیدنی است .لغت گلم به معنی حوضچه آبی.

[11] مُسْتَعيناً بِـ : با استفاده از

DaneshSad
دانش صد